

PER FAVOR, NO UTILITZIN EN PEP TERMES

Vicenç Navarro

30 de setembre de 2011

La mort d'en Pep Termes em va entristir tan per raons personals com polítiques. En Pep i jo havíem estat molt amics als anys cinquanta i a principis dels anys seixanta, abans que hagués de marxar per raons polítiques del nostre país. Ens havíem infiltrat al sindicat feixista SEU per establir el que es va anomenar el "Servicio Universitario del Trabajo" (SUT) que intentava posar en contacte al món estudiantil universitari (de procedència burgesa, petita burgesia i classe mitjana de renda alta) i el moviment obrer. Durant les vacances els estudiants treballaven en fàbriques, al camp, en vaixells de pesca, i altres llocs de treball, i podien veure amb els seus propis ulls les extremes condicions d'explotació que la dictadura imposava a la classe treballadora. El contacte amb aquella realitat radicalitzava a l'estudiant, que passava a integrar-se a la resistència antifeixista clandestina liderada PSUC i pel que s'anomenava el Felipe (Frente de Liberación Popular). Al final van prohibir aquesta situació i vaig haver de marxar del país iniciant un llarg exili. Quan vaig tornar, ja fa uns

quants anys, vaig anar a veure en Pep i em va organitzar juntament amb amics, un sopar a casa seva a l'Alt Empordà en el que molts amics d'aquella època vam poder recordar aquells temps, emfatitzant el que el nostre amic Manolo Vázquez Montalbán havia identificat una vegada, que "contra Franco se vivía mejor". Les esquerres a Catalunya en aquell moment estaven en una situació de feblesa i molt dividides, contrastant amb la gran solidaritat i germanor que existia durant la resistència. Ell, fins l'últim dia de la seva vida, va ser un home d'esquerres encara que les postures que en ocasions va adoptar van ser qüestionades per sectors de les esquerres.

Em va entristir també des d'un punt de vista polític ja que en Pep era indubtablement un punt de referència per a tots aquells que creiem que el catalanisme tenia unes bases populars, en moltes ocasions contraposades al catalanisme burgès de tarannà conservador i fins i tot reaccionari. Aquesta postura que tenia en Pep i que jo comparteixo, no entrava en conflicte, com moltes vegades s'ha dit, amb la postura de que el catalanisme (la defensa de Catalunya i la seva identitat) fos un sentiment utilitzat per la burgesia per defensar els seus interessos de classe, tal com va subratllar el Solé Tura. Que això ha estat així és evident mirant la història del nostre país.

Hi va haver un moment clau de la seva vida que reflexa molt la postura d'en Pep. Quan li van oferir el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, va accentuar dues coses: una és que tots aquells que no defensen els interessos de Catalunya són un botiflers, el que va immediatament atraure un gran aplaudiment de l'establishment català. Haig d'admetre que mai he entès ben bé què volia dir en Pep per botifler. Ara bé, jo veig clar que en la història política que tenim aquí a Catalunya, la força política que consistentment ha expressat

una major hostilitat a la identitat catalana i la lluita per mantenir-la, ha estat el Partit Popular. No crec que hi hagi molt desacord en aquest fet. Hereus de la dictadura sempre s'han oposat a la recuperació d'aquesta identitat. Doncs bé, la força política que s'ha aliat més freqüentment amb el Partit Popular ha estat Convergència i Unió que és la veu de l'establishment nacionalista conservador català, que els fa mereixedors, si no de ser botiflers, com a mínim ser col·laboradors de botiflers a Catalunya.

Per altra banda el meu amic Pep va fer una altra observació clau per entendre el seu pensament del que era estimar Catalunya. Ho va dir ben clar. El que estima Catalunya és el que lluita per les seves classes populars, és a dir, per la classe treballadora i la classe mitjana de renda mitjana i baixa. Al fer aquesta declaració, que jo comparteixo completament, en Pep es definia com un home d'esquerres profundament catalanista. Durant la dictadura les forces que es van distingir més en defensa de la identitat catalana van ser les esquerres que defensaven el món del treball. La lluita de classes i la lluita per la identitat catalana eren la mateixa. Aquesta part no ha va ser aplaudida per l'establishment català i alguns dels articles escrits en homenatge al Pep no ho han referenciat, instrumentalitzant la memòria d'en Pep, silenciament el missatge del seu sentiment d'esquerres. Aquestes mateixes forces que estan ara preocupades per l'impacte que les intervencions de les institucions jurídiques estan tenint, creant una descohesió del poble català, estan a la vegada recolzant mesures brutals de retallades socials que estan descohesionant clarament el nostre poble. Segur que en Pep s'hagués indignat.